

Delbetänkandet (SOU 2023:21) ”Informationsförsörjning på skolområdet” (U2023/01873)

Tidningsutgivarna (TU) har getts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande och får lämna följande synpunkter.

Sammanfattning

- TU tillstyrker förslaget om att låta Skolverket ta över den insamling av uppgifter som hittills gjorts av SCB.
- TU förordar att den föreslagna sekretessbestämmelsen utformas med ett rakt skaderekvisit.
- TU tillstyrker förslagen om undantag från sekretessen för vissa kategorier av uppgifter.

Inledning/Bakgrund

Bakgrunden till delbetänkandet, som är ett av flera uppdrag till utredningen, är att Statistiska Centralbyrån (SCB) i början av år 2020 beslutade att ändra tillämpningen av 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (OSL) på så sätt att uppgifter om enskilda huvudmän och skolenheter (uppgifter om skolor, barn, elever, personal, betyg, genomströmning m m) kom att omfattas av absolut sekretess.

Därmed kunde inte längre Skolverket publicera uppgifter uppdelat på enskilda skolor. För medborgare och massmedier innebar detta en påtaglig begränsning av offentligheten.

Problemet löstes temporärt med en tidsbegränsad sekretessbrytande bestämmelse i 24 kap. 8 a) § OSL.

Utredningen har därför haft att föreslå en långsiktig lösning för att säkerställa tillgången till skolstatistik. TU tillstyrker förslaget om att låta Skolverket ta över den insamling av uppgifter som hittills gjorts av SCB.

Sekretessbestämmelsen

TU delar utredningens bedömning om att det saknas grund för att, som tidigare hos SCB, tillämpa en absolut sekretess för uppgifter om enskilda personliga förhållanden.

Frågan blir då om sekretessbestämmelsen ska utformas med ett rakt eller ett omvänt skaderekvisit. I delbetänkandet föreslås ett omvänt skaderekvisit, d v s med en presumtion för sekretess.

Utredningen anför (s 290) att *”Varje enskild uppgift kan i stort te sig harmlös, men sammanställningar och urval av personuppgifter kan komma att framstå som känsliga ur integritetssynpunkt”*.

Som ytterligare ett argument anføres att *”Skolverket kommer att ha tillgång till uppgifter som på sätt och vis är främmande för myndighetens verksamhet”* och att det då framstår som *”problematiskt för Skolverket att göra en adekvat och korrekt skadeprövning om ett rakt skaderekvisit ska tillämpas”*.

Enligt TU:s mening talar dessa förhållanden – eventuella tillämpningsproblem hos Skolverket är i sig inte ett argument – snarare för ett rakt skaderekvisit, d v s en presumtion för offentlighet och att sekretess endast ska gälla om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

TU förordar därför att sekretessbestämmelsen utformas med ett rakt skaderekvisit.

Undantag från sekretessen

Oavsett om sekretessbestämmelsen ges ett rakt eller ett omvänt skaderekvisit, så föreslås i delbetänkandet att sekretessen inte ska gälla för uppgifter i lärar- och förskoleregistret och kontaktuppgifter och uppgifter om namn i skolenhetsregistret.

TU tillstyrker förslagen om undantag från sekretessen.

Stockholm den 17 oktober 2023

TU

Johan Taubert
VD

Per Hultengård
Jurist